

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل : کتب قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۴۴۵۳

۴ شنبه ۲۱ آذرماه ۱۳۳۵

سال دوازدهم

شماره مسلسل ۳۹

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۳۹

صورت مشروح مذاكرات مجلس

روز سه شنبه ۱۳ آذرماه ۱۳۳۵

فهرست مطالب

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) تقدیم دو فقره سؤال بوسیله آقای عبیدی نوری
- ۳) سؤال آقای دکتر جهانشاهی راجع بقیمت دارو و جواب آقای وزیر بازرگانی
- ۴) تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای وزیر جنگ
- ۵) سؤال آقای مهندس اردبیلی راجع براهها و اسفالت و راههای آذربایجان و جواب آقای وزیر راه
- ۶) سؤال آقای ارباب راجع باستخدام جدید و کرایه محل در بنگاه مستقل آبیاری و جواب آقای وزیر کشاورزی
- ۷) شور اول گزارش کمیسیون نظام راجع باصلاح ماده ۶ قانون ترفیحات ارتش
- ۸) شور اول عهدنامه مودت و اقامت بین ایران و اسپانی
- ۹) تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس يك ساعت و پنجاه دقیقه پیش از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه آقایان : دکتر همید - دکتر سید امامی - امیدسالار - دکتر بیضا - مشار - قراگزلو - محمود ذوالفقاری - پرومند - فرود - خزیمه علم - صادق بوشهری - سالار بهزادی - یازفشار - صدوزاده - دکتر شاهکار - صادق تربتی - خلعتبری

اردنگ - مهران - اردلان - نصیری - شادمان - غائبین بی اجازه آقایان : معین زاده تیمورتاش - آریه - اسفندیاری - دشتی - دکتر صدابقی - دکتر طاهری - مهندس فیروز - دیر آمدگان وزیر - گمان با اجازه آقایان : دکتر راجی - مهندس فروغی - غضنفری - کمپور - بزرگ ابراهیمی - مرتضی حکمت - صفاری - دکتر وکیل - دکتر حسن افشار

دولت آبادی - دکتر امیراصلان افشار - تقدیم عباسی - رئیس - نسبت بصورت جلسه نظری نیست؟ آقای عامری بفرمائید - **عامری** - آقای اسفندیاری با استعجازه از مقام ریاست مرخصی رفته اند - رئیس - مرخصی ایشان بکمیسیون رفته ، همینطور مرخصی بعضی دیگر از آقایان نمایندگان ، البته پس از تصویب حاضر قلمداد خواهند شد ، دیگر نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس تصویب شد -

۲- تقدیم دو فقره سؤال بوسیله آقای عبیدی نوری

رئیس - آقای عبیدی نوری بفرمائید - **عبیدی نوری** - دو سؤال دارم تقدیم می کنم -

۳- سؤال آقای دکتر جهانشاهی راجع بقیمت دارو و جواب آقای وزیر بازرگانی

رئیس - سؤالات مطرح است آقای دکتر جهانشاهی بفرمائید - **دکتر جهانشاهی** - گرانی قیمت دارو و بالا رفتن قیمت آن موجب شده که بنده سؤالی تقدیم بکنم تا معلوم شود دولت در این باره چه اقدامی کرده است و ضمناً آنچه که بنده را وادار باین سؤال گردان بود که در چند روز پیش نامه یکی از کارمندان دولت که گمان می کنم کارمند وزارت کشاورزی بود بمن رسید ضمن آن نوشته بود که من يك کارمند دولتی هستم که مریضم و بطیب مراجعه کردم نسخه ای بمن داده است بدواخانه مراجعه کردم ۱۶۰ تومان از من مطالبه قیمت نسخه را کرده است حقوق کم است و در حدود ماهی ۱۴۰ تومان است از معالجه خود منصرف شدم ، ولی فقط می خواهم اطلاع پیدا کنید که وضع مادر چه حالی است و تقاضای کمک و مساعدتی هم ندارم ، عرض کنم يك قوتی هست که يك

کالائی در خارج مملکت قیمتش گران است طبیعتاً وقتی که وارد مملکت می شود مردم نمی توانند بخرند ، قدرت خرید عمومی آن مملکتی که می خواهد از آن کالا مصرف کند اجازه استفاده از آن کالا را نمی دهد در این مورد نمیشود بدوات ایراد گرفت یعنی ایراد در این موضوع بخصوص و گفت که چرا مردم نمی توانند آن کالا را بخرند ، برای آنکه آن کالا قیمتش گران است و البته باز ایراد می شود گرفت که چرا وضع عمومی مردم بدست ولی يك وقتی است که يك کالائی در خارج از کشور قیمتش گران نیست اما وقتی که وارد کشور می شود از دستهای مختلف می گذرد استفاده های زیادی از آن برده می شود و يك عده ای نفع برست از آن استفاده می کنند و میکنند تا اینکه بدست مصرف کننده میرسد و آن وقت مصرف کننده قیمتی معادل چند برابر قیمت تمام شده مجبور است بپردازد ، دوا از همین موارد است ، بنده يك سؤالی طرح کردم قطعاً يك جوابی هم می شوم امیدوارم که این جواب ، جواب سؤال باشد البته دولت قطعاً متعذر میشود باینکه تعداد تعداد نمایندگی های دارویی از مشکلاتی است که بوجود آمده و تعداد زیادی اسپسیالته ها و همچنین عدم امکان تهیه قیمت های اولیه (پرایس لیست) و یا اگر نخواهند قبول بکنند می گویند قیمت هایی که بما می دهند درست است و ما هم روی آن قیمت فروش خود را معین می کنیم ، مثلاً چهل و چهل و پنج درصد سود برای فروشنده کالای اسپسیالته معین است یا این که بیست درصد یا نود درصد برای فروش داروهای غیر اسپسیالته و همینطور دواهای مختلف منفعت

معین می کنیم که بآن قیمت فروش می کنند (یک نفر از نمایندگان - فاکتور هانلابی است) (دکتر شفیق امین - خود بنگاه دارونی هم گران می فروشند) (دکتر راجی - بنگاه دارونی هم گران می فروشند) (دکتر شفیق امین - از دست چهارم می خرید) بلی در هر صورت بنده عرایضی داشتم بعد از این که جناب آقای وزیر بازرگانی جواب دادند مطالب را به عرض آقایان نمایندگان می رسانم.

رئیس - آقای وزیر بازرگانی (کاشانی) - تقریباً ۱۶ ماه قبل خود بنده متوجه شدم که قیمت دارو خیلی خیلی زیاد بالا رفته است و برای اولین دفعه خود بنده بیکی دوتا از این مایندگی ها رفتم با اتفاق نماینده دادستان تهران که به بیمه چرا گران می فروشند در دو جلسه رسیدگی کردم و معلوم شد که از آن قیمت هائی که معین شده و باید بفروشند خیلی گرانتر می فروشند و در بعضی مواقع اجحاف زیادی می کنند مثلاً کالای ۲۳ تومان را ۲۲ تومان می فروشند بیست و سه تومانی که عرض می کنم پس از تعیین ۴۵ درصد منفعتی که برای آن سه دست معین شده بود (پرفسور اهل - ۴۵ درصد برای سه دست آقای) توضیح عرض می کنم دنباله این رسیدگی را ما قطع نکردیم و ادامه دادیم ضمن رسیدگی معلوم شد که قانون منع احتکار قدری ناقص است که بتوانیم رسیدگی کامل بکنیم ، یک مقرراتی وضع کردیم که از نمایندگان اطواق بازرگانی و خودمان و بنگاه دارونی بشینیم ببینیم چه عملی بکنیم (یک نفر از نمایندگان - بلندتر) بنده خیال می کردم بلندگو کار می کند، الان در حال حال حاضر ما بکار تمام نمایندگان های دارو رسیدگی کردیم قیمت ها را هم تعیین کرده ایم ، بار سال آخر سال داشتیم نتیجه می گرفتیم و قیمت ها را پائین آورده بودیم ، برخورد با این که حقوق گمرکی که روی ۳۲ ریال حساب میشد بگمرک تری ترفی کرد رفت روی هفت تومان و شش قران و ده شاهی و در نتیجه آن موقعی که داشت نتیجه گرفته می شد که قیمت دارو باید پائین باز یک هالی بیش آمد که بک مقدار کمی قیمت ها را چاره بالا آمد که بک مقدار کمی قیمت ها را چاره بالا رفت ، مهمان قیمت ها نسبت به قیمت های قبل از رسیدگی بمیان کمتر است (مهندس هدایت - گمرک دارو چقدر است؟) آنتی بیوتیک گمرک ندارد اسپسیالیته ها ۲۰ درصد (دکتر راجی - اسپسیالیته ها مقدار زیادی بیش از آن است) بنده راجع به قیمت صحبت می کنم نه بنده داروساز و نه طبیب اطلاع از این که چه باید بیاید و چه نباید بیاید ندارم سوآلی که فرمودند راجع به قیمت است بنده هم راجع به قیمت عرایضی خدمت آقایان

می کنم اینکه فرمودند روز بروز قیمت دارو می رود بالا بنده نمی خواهم عرض کنم که آن قیمت هائی که تا حال معین کرده ایم حتماً صد درصد بهمان قیمت می فروشند تلفت زیاد می کنند ما هم رسیدگی مان را مرتب ادامه می دهیم ۴۸ پرونده الان تهیه شده است و دادگستری مشغول رسیدگی است و مربوط بهمان هائی است که تخلف می کنند هر روز هم این عمل را تعقیب می کنیم و تا اندازه ای نتیجه گرفته ایم اما میزان سودی که ما قائل شده ایم برای دوا فروش ها اینها معمولاً سه دسته اند برای سه دست ۴۵ درصد روی اسپسیالیته ها و ۲۲ درصد برای آنتی بیوتیک ها سود قائل شده ایم ۴۵ درصد برای اینست که هم وارد کننده دواخانه این ۴۵ درصد تقسیم می شود روی سه دسته البته بعضی هستند که عمده فروشی ندارند خودشان مستقیماً می دهند دواخانه آن وقت تقسیم می شود بدو دست ولی ۴۵ درصد منفعت روی قیمت تمام شده اسپسیالیته های بیشتر روی دو دست حساب نمی شود (بارافشار - در شهرستانها هم همین طور است؟) بلی (دکتر - جهانشاهی - روی کاغذ) حتی کرایه حمل دارو را از این جا بشهرستانها حق ندارند اضافه بکنند (دکتر جهانشاهی - در عمل اینطور نیست) بنده برای این که آقای دکتر توجه بفرمایند که قیمت ها آمده پائین یاخیر ممکن است صورت هائی که تهیه شده است خدمتشان بدهم و فعلاً بعنوان نمونه بنده چند تا صورت آورده ام منظور می شود خود جناب عالی فرمودید ۱۶۰ نمایندگان است یعنی تجارتخانه و شرکت است و هر کدام هم از یکی تا سه چهارتا نمایندگان دارند و از ۶۰۰ تا ۶۰۰۰ ریال کارخانه دوا می فروشند بنابراین آوردن صورت ۶۰۰، ۵۰۰، ۶۰۰ کارخانه باین جا شاید یک ندری مشکل بود اگر جناب عالی اجازه بفرمایند همه را باختیار آنان خواهم گذاشت (دکتر جهانشاهی - لطف بفرمایند با کمال میل حاضر) بعنوان مثال یکی دوتا چهارتا از کمیانی هائیکه دواشان زیاد فروخته می شود اینها را آوردم مثل سیب و مثل روغن که ملاحظه میفرمایند که بچه قیمت می فروشند و دفتر شان قیمت فروش را ثابت می کند و حالا قیمت چیست باین که قیمت گمرکش بالا رفته بعنوان مثال چند تا را می خوانم مثلاً قرص استستین ۰۶ ریال قیمت داشته حال شده ۴۴ ریال باز ۱۵ آمپولی بوده ۱۰ ریال حال شده ۸۴ ریال قرص آترومی است گویا بنده چون اطلاع ندارم از اسامی آنها ممکن است درست نکویم ۸۳ ریال بوده حالا شده ۶۴ ریال یکی دیگر ۱۱۶ بوده شده ۶۵ ریال، ۴۳۰ ریال بوده شده ۲۲۹ ریال اینکه عرض می کنم ممکن است آقایان

سؤال بفرمایند (پرفسور جمشید اعلی - حتماً ۲۲۹ ریال هم گران است سه برابر است) این که می فرمایند گران است با اقداماتی که کردیم برای ما مسلم شد که بعضی از وارد کنندگان فاکتور صحیح نمی آورند (پرفسور جمشید اعلی - مثل اتومبیل) یکی از کارهائی که کرده ایم این است که گفته ایم بوسیله نمایندگان مادر خارج لیست کارخانجات با داده شود از این جهت تا کارخانه ای تهیه نهد این عبارت را ننویسد که این قیمت نازلترین قیمت صادراتی من است و ورود داروی آن کارخانه را اجازه نخواهیم داد بنابراین منحصراً وارد هائی اجازه داده می شود وارد کشور بشود که پرس یکتوس داده باشند بوسیله نمایندگان یا از کارخانه فرستاده باشند و یک کاغذ هم نوشته باشند که این قیمت نازلترین قیمت صادراتی ما است یعنی به هیچ کشور دیگری ارزانتر و نازلتر از این قیمت نمی دهند حالا می فرمایند با زهم گران است می فرمایند ما چه کنیم؟ ما تمهید کارخانه را هم داریم و این نازلترین قیمتی است که برای صادرات می دهد اما این ۴۵ درصد را می فرمایند زیاد است ، بنده باز نخواستم اینرا بگویم که در تمام دنیا برای دارو یک منفعت خیلی زیادی قائل می شوند) دکتر جهانشاهی - برای اینکه دوا فروش دزدی نکنند (این صورتها که چابلی است و بوسیله دولتها هم تضمین شده در هر جائی بیش از هفتاد هشتاد درصد در همان شهری که کارخانه دوا میسازد جزئی فروشش یعنی دواخانه اش از پنجاه تا صد درصد اجازه گران فروختن از قیمت کارخانه دارد) (دکتر جهانشاهی - حالا عرض می کنم) (اردلان - آقایان بجز نور نفرمایند دواها بازرگان می شود) هر کدام از این دواها که به قیمت ۲۰۲۵ است دواخانه می فروشد ۳۷۵ قیمت ۳۸۵ را دواخانه می فروشد ۶۷۵ (اردلان - آقایان بجز نور نفرمایند دواها گران می شود)

یک سوآلی کرده اند و باز سؤال کننده ده دقیقه حق دارد صحبت کنند بفرمایند **وزیر بازرگانی (کاشانی) -** اینها اجازه هائی است که در خارج داده اند و بفروشند گران و ما کاری که کردیم همانطور که عرض کردم ما پرس یکتوس میگیریم قیمت کارخانه را با تمهید باین که آن تمهید را بوسیله سفارت ما فرستاده باشند که این قیمت نازلترین قیمتی است که بخارج می فروشند و روی آن صورتها حساب می کنند و ۴۵ درصد برای اسپسیالیته ۲۲ درصد برای آنتی بیوتیک اجازه استفاده میگیرند و بعد از آنکه برای اسپسیالیته ها ۴۵ درصد بمانده خودشان که در همان مملکت است اجازه می دهند گرانتر بفروشند برای اینکه پرویا گانند بکنند خرج رقابت نکنند و رقابت بکنند با سایر کارخانه هائی که در همان مملکت است اما وارد کننده اجازه نمی دهد که یک سود زیادی بکشد روی کالا و ببرد بفروشد (صحیح است) (دکتر راجی - آرد دزد ترا باسم دارو وارد می کنند و بخورد مردم می دهند) عرض کنم ۴۵ درصد سود برای یک موضوع وارداتی یک میکشد بخصوص حالا که اغلب معاملات با براتهای وصولی می شود یک بری بد وارداتی می شود یک بری بد وارداتی سه ما است یعنی یک سرمایه در سال آقایان قیمت آبدی توجه بفرمایند در سال باینکه سرمایه در یکسال با این ترتیب اجازه استفاده داده میشود شما ۱۸۰ درصد اجازه استفاده می دهید آنوقت ما می دادیم چیزی که چرا نرخ بهره بالاست چای توی این مملکت کار تولیدی نمی شود وقتی که از یک سرمایه در سال ۱۸۰ درصد ۱۵۰ درصد استفاده شد این طبیعی است که نرخ بهره دیگر ۱۰ درصد ۱۲ درصد میماند و می رود بالاتر ۲۰ درصد می رسد برای اینکه هر کس حاضر است برود با ۳۰ درصد قرض کند برای اینکه در سال ۱۸۰ یا ۱۴۰ درصد استفاده کند در ممالکی که این داروها را تهیه می کنند اجازه می دهند با فلان مبلغ سود بفروش برود برای این است که خرج بروه باکند و خرج رقابت می شود در اینجا متأسفانه بنده نمی خواهم وارد جزئیات بشوم این پولها متأسفانه صرف کارهای دیگری میشود خود آقایان بهتر وارد هستند بنابراین منظور کلمه این ۴۵ درصد اطمینان داشته باشید زیاد است اما اینکه فرمودید که این قیمت را چه جور تهیه کنیم بنده خیلی متأسریم که وقت مجلس و دولت باین قبیل مسائل کوچک و این قبیل مسائل ناقابل گرفته شود (دکتر راجی - کوچک نیست بزرگ است) بزرگ است

صفحه ۳

یعنی مجبور هستیم که بزرگ بکنیم ولی مجلس و دولت باید وقتشان را با این مسائل تلفی کنند که در وقت بکار برود و این خلط و خورج شده که بنده باید برای امروز برای قیمت دارو سوآلی کنم و فردا برای قیمت لاستیک بس فردا اوله آن فلان چیز می گویند چرانی روی در دست کنید این برای این است که کار نمی شود و قیمت ها هم این جور می رود ، شما میگویند که ما قیمت را نمیتوانیم پیدا کنیم (وزیر بازرگانی - پیدا کردیم) فرمودید که اگر بمالیته تقابلی بدهند چه طور پیدا کنیم می خواهم ببینم عرض کنم که در دست عمل کرده ایم آن قیمت هائی که دادند تقابلی است شما میگویند قیمت لاستیک را برایش ۲۰ درصد سود معین کرده ایم امروز لاستیک فروش دارد ۲۵ درصد ارزانتر از آن قیمتی که تعیین کردید میفروشد یعنی چه؟ یعنی در صد دارد ضرر می کند؟ پس آدم هیچی است تغییر آنطور نیست آن قیمتی که شما داده اند آن قیمت معمول بود است و شاه میفرمایند وسیله ای ندارید این کار را رسیدگی کنید این مسائل آقا در دنیا حل شده اینها چیزی نیست که ابتکار و اختراع بخواهد شما امروز بیاید برای یک کالاهائی که مشخصات دارد تمام کالاهائی که بنام کالای بورس معروف است و مشخصات دارد مثلاً اتومبیل فلان ، مثلاً لاستیک فلان از چهار تا پنج تا شش مملکت مختلف از ترکیه لبنان سوئیس فرانسه پیرسید بگویند آقا نماینده فلان شما این اتومبیل را در داخل مملکت چقدر میفرشید پنج تا قیمت یعنی از تمام مملکت میگیرید بعد بخارج داخلی این مملکتها را از آن کم میکنیم ، پنج تا قیمت تمام شده بدست شما می آید آن نزد بکترین قیمت بقیمت تمام شده است بعد هم شما مجبور نیستید که با فروشنده موافقت کنید از حیت قیمت می توانید قیمت تمام شده را با توجه باینکه میگویند ما باین دلائل و باین قراین و امارات این قیمت را پیدا کردیم قیمت این است می خواهی وارد کن و بفروش نمی خواهی وارد نکن و بفروش نه اینکه دوستانه با هم بشینیم و حل کنیم که فلان کالا فلان قیمت بفروش برود این که فرمودید که گمرک موجب بالا رفتن قیمت شده خودتان قبول دارید که آنتی بیوتیک ها گمرک ندارد بنابراین آنچه که قیمت آنها بالا رفته بی جهت بوده اسپسیالیته ها خودش بک بلائی شده برای مملکت ۳۵ درصد از آن گمرک گرفته می شود ولی بنده در طرف در حدود ۴۰ درصد قیمت ارز باین آمده بیستم دوا چهل درصد قیمتش باین آمده یانه؟ (وزیر بازرگانی - خیلی بیشتر) عرض کنم ده روز پیش یک نفر

دوای خرید بود یک دوای را که یک ماه پیش می خرید ۱۶ تومان خریدید بود ۱۹ تومان بن گفت من نماینده اش را میبستانم تمهیداً با اوله افلاک کردیم از او پرسیدم که چه شده است که قیمت این دوا گران شده گفت حقیقت مطلبش این است که آن دوا را برای ماسی و خوردن های قیمت معین کرده اند و ما نتوانستیم باین قیمت بفروشیم آورده ایم قیمت را متدرجاً پائین تا اینکه فروختیم به ۱۶ تومان و اخیراً چون با هوا بیما وارد کردیم و گران تمام شد خودمان سه تومان گران کردیم و فروختیم ۱۹ تومان گفتیم چطور شده بود که ۲۲ تومان قیمت تعیین کردند گفت قیمت اولی که دادیم برای وزارت بازرگانی قیمت گران بود یعنی کارخانه بماند گران میفرودند بعد با کارخانه وارد مذاکره شدیم و کارخانه قیمت را ارزان کرد ما بوزارت بازرگانی نوشتیم که قیمت را ارزان کرده ایم سه ماه است بجا جواب ندادند که قیمت را خودشان پائین بیاورند نتیجه این شد که مادر آن قیمت ۳۳ تومان هستیم ولی در حال حاضر چون فروش نمی رود اول می فروختیم ۱۶ تومان و حالا کرده ایم ۱۹ که آقای وزیر بازرگانی آدم بسیار با علاقه و معلمی در کار خودشان هستند و میل دارند کارهائی بکنند این عقیده بنده است ولی باسوای این که در اختیارشان هست کافی نیست و نمی توانند کار کنند با بعضی اوضاع و احوال اجازه نمیدهد بهر صورت کاری انجام نمیشود وزارت بازرگانی امروز هیچ کاری ندارد یعنی قانون انحصار تجارت تقریباً اجرا نمی شود عمل نمی شود (یک نفر از نمایندگان - تحقیقاً) مساملات پایابای را میگویند دیگر فایده ندارد می خواهم از بین ببریم و حال این که کسی میگوید معاملات پایابای فایده ندارد دولت آلمان میگوید که پولش همه جا خریدار دارد همه جا حاضر هستند از آلمان جنس بخرند دو سال پیش همین دولت آلمان برای قرارداد پایابای بدولت ایران التماس میکرد اما امروز دیگر احتیاج ندارد و ما میبایم می گوئیم که احتیاج نداریم از چند سال پیش باینطرف متأسفانه یک زمزمه هائی میشود که کار مردم را ببرد بسیار برای آزادی تجارت و عدم دخالت دولت و باش یواش این زمزمه ها پیدا شده که بنده خیال میکنم که افکار دویست سال پیش دوباره در مملکت ما می خواهد زنده بشود یک افکاری که در دویست سال پیش در دنیای اقتصادی پیدا شد و بعد هم از بین رفت و در ۶۰ سال ۷۰ سال پیش بخصوص باین مطلب توجه کردند که باید دخالت بشود شما بروید در ممالک دیگر مثل بلژیک مثل

انگستان ببینید چه جور عمل کرده اند این مسئله ای نیست که تنها ما بخواهیم عمل کنیم بشاید تثبیت قیمتها را آتجاه جور عمل کردند چه جور نتیجه گرفتند پس باین ترتیب اگر بازرگانی خارجی مادر انحصار نباشد اگر قرارداد پایابای بخواهیم اگر تثبیت قیمت ها نباشد اساساً موضوع وجود خارجی وزارت بازرگانی من نمیدانم دیگر چیست؟ و حال اینکه من عقیده ام این است که وزارت بازرگانی یکی از وزارتخانه های بسیار مهم است و اگر بوظائف خودش درست عمل بکند بسیار خوب و مفید است بنده متأسفم که چرا باید این قبیل مسائل کوچک مطرح بشود که مجلس و دولت وقتش صرف بشود و نتیجه نگیریم آنوقت شخص شاهنشاه مملکت با تمام دقتی که صرف امور مهمتری میکنند مجبور میشوند که بگویند که من بکار دارو هم می خواهم برسم برای اینکه عمل نکنم و بگویند که فلان اداره دارو را درست کنید و من از جیبم پول میدهم اینها کاری است که بک اداره با ۱۰ تا عضو باید بکند نه مجلس نه دولت نه اعلیحضرت هما یونی (مهندس هدایت - باینجه تا عضو) باینجه تا عضو یا صدا تا عضو بهر صورت بنده امیدوارم باین مسئله آقای وزیر بازرگانی توجه بفرمایند بنده این سؤال را که مطرح کردم بهش علاقه دارم چون مردم مستألفند این کالا کالائی نیست که بشود از آن صرف نظر کرد چند روز پیش معاون وزارت بازرگانی آقای دکتر مشاور اینجا گفتند که ما برانرا همان این است که بازار را انباشته بکنیم از کالا تا با اصطلاح اقتصادی از بازی عرضه و تقاضا استفاده بشود که یک قیمت معمولی بدست بیاید عرض کنم اینها صحبت های بسیار ابتدائی است اینها بگرد دنیا عمل نمیشود اگر در ملبار دوا توی این مملکت وارد شد وقتی که طبیب بمرض یک دوای را گفت آن مرض مجبور است که همان دوا را بخرد دیگر رقابت وجود ندارد نمی رود دوا مشابه آن دوا می رود و دوا را میخرد و مصرف میکند بنابراین رقابت در مورد دوا وجود ندارد که با اشباع کالا بتوان قیمت متعادل پیدا کرد جز اینکه باعث ورشکستگی وارد کننده بشود باعث اجحاف بمصرف کننده بشود و تمام این اختلالات را در مملکت فراهم بیاورد بنده باین موضوع علاقه دارم و آنرا تعقیب میکنم و تا جائیکه قانون من اجازه داده و بوسیله در اختیار من گذاشته است نسبت باین موضوع اقدام میکنم و از دولت می خواهم که نسبت باین موضوع توجه بیشتری بکند (احسن)

رئیس - آقای وزیر بازرگانی - وزیر بازرگانی - شاید بنده جلو البته ما رسیدگی می کنیم متخلف را هم

معین می‌کنیم که بان قیمت فروش می‌کند (بکنفر از نمایندگان - فاکتور هاتلابی است) (دکتر شفیق امین - خود بنگاه دارونی هم گران می‌فروشد) (دکتر راجی - بنگاه دارونی هم روی آن منظوری که خود تشکیل شده اداره نمی‌شود) (دکتر شفیق امین - از دست چهارم می‌خورد) بلی در هر صورت بنده عراضی داشتم بعد از این که جناب آقای وزیر بازرگانی جواب دادند مطالب را برض آقایان نمایندگان می‌رسانم.

رئیس - آقای وزیر بازرگانی (کاشانی) - تقریباً ۱۶ ماه قبل خود بنده متوجه شدم که قیمت دارو خیلی زیاد بالا رفته است و برای اولین دفعه خود بنده بیکی دوتا از این مایندگی‌ها رفتم با اتفاق نماینده دادستان تهران که به بیمن چرا گران می‌فروشد در دو جلسه رسیدگی کردیم و معلوم شد که از آن قیمت‌هایی که معین شده و باید بفروشد خیلی گرانتر می‌فروشد و در بعضی مواقع اجناس زیادی می‌کنند مثلاً کالای ۲۴ تومان را ۵۲ تومان می‌فروشد بیست و سه تومانی که عرض می‌کنم پس از آن ۴۰ درصد منفعتی که برای آن سه دست معین شده بود (پرفسور اعلم - ۵ درصد برای سه دست آقای) توضیح عرض می‌کنم دنباله این رسیدگی‌ها را ما قطع نکردیم و ادامه دادیم ضمن رسیدگی معلوم شد که قانون منع احتکار قدری ناقص است که بتوانیم رسیدگی کامل بکنیم، یک مقرراتی وضع کردیم که از نمایندگان اطلاع بازرگانی و خودمان و بنگاه دارونی بنشینیم بیمن چه عملی بکنیم (بکنفر از نمایندگان - بلندتر) بنده خیال می‌کردم بلندگو کار می‌کند، الان در حال حاضر ما بکار تمام نمایندگان کی‌های دارو رسیدگی کردیم قیمت‌ها را هم تعیین کرده‌ایم، پارسال آخر سال داشتیم نتیجه‌ی کمی گرفتیم و قیمت‌ها را پایین آورده بودیم بر خورد باین که حقوق کم‌کی که روی ۳۲ ریال حساب میشد بکم‌ریه ترفی کرد رفت روی هفت تومان و شش قرن و ده‌ها و در نتیجه آن موقعی که داشت نتیجه گرفته می‌شد که قیمت دارو باید پایین بیاید با یک عاملی پیش آمده که یک مقدار هم قیمت‌ها را پر در بالا نهادیم تا نسبت به قیمت‌های قبل از رسیدگی برابرت کمتر است (مهندس هدایت - بکنفر دارو چقدر است؟) آنتی بیوتیک گمرک ندارد سیسیالیته‌ها ۲۰ درصد (دکتر راجی - سیسیالیته با مقدار زیادیش بنجل است) بنده راجع به قیمت - صحبت می‌کنم نه بنده داروسازم و نه طبیب اطلاع از این که چه باید بیاید وجه نباید بیاید ندارد سؤالی که فرمودند راجع به قیمت است بنده هم راجع به قیمت عراضی خدمت آقایان

می‌کنم اینکه فرمودند روز بروز قیمت دارو می‌رود بالا بنده نمی‌خواهم عرض کنم که آن قیمت‌هایی که تا حال معین کرده ایم حتماً صد درصد بهمان قیمت می‌فروشد تخلف زیاد می‌کنند ما هم رسیدگی مان را مرتب ادامه می‌دهیم ۴۸ پرونده الان تهیه شده است و دادگستری مشغول رسیدگی است و مربوط بهمان‌هایی است که تخلف می‌کنند هر روز هم این عمل را تعقیب می‌کنیم و تا اندازه‌ای نتیجه گرفته ایم اما میزان سودی که ما قائل شده ایم برای دوا فروش‌ها اینها معمولاً سه دهنه اند برای سه دست ۴ درصد روی اسپسیالیته‌ها و ۲۲ درصد برای آنتی بیوتیک‌ها سود قائل شده‌ایم ۴۰ درصد برای اینست که هم وارد کننده دواخانه این ۴۰ درصد تقسیم می‌شود روی سه دست البته بعضی هستند که همه فروشی ندارند خودشان مستقیماً می‌دهند دواخانه آن وقت تقسیم می‌شود بدو دست ولی ۴۰ درصد منفعت روی قیمت تمام شده اسپسیالیته‌ها بیشتر روی دودست حساب نمی‌شود (پارافشار - در شهرستانها هم همین طور است؟) بلی ۵۲ تومان می‌کنند مثلاً کالای ۲۴ تومان را عرض می‌کنم پس از آن ۴۰ درصد منفعتی که برای آن سه دست معین شده بود (پرفسور اعلم - ۵ درصد برای سه دست آقای) توضیح عرض می‌کنم دنباله این رسیدگی‌ها را ما قطع نکردیم و ادامه دادیم ضمن رسیدگی معلوم شد که قانون منع احتکار قدری ناقص است که بتوانیم رسیدگی کامل بکنیم، یک مقرراتی وضع کردیم که از نمایندگان اطلاع بازرگانی و خودمان و بنگاه دارونی بنشینیم بیمن چه عملی بکنیم (بکنفر از نمایندگان - بلندتر) بنده خیال می‌کردم بلندگو کار می‌کند، الان در حال حاضر ما بکار تمام نمایندگان کی‌های دارو رسیدگی کردیم قیمت‌ها را هم تعیین کرده‌ایم، پارسال آخر سال داشتیم نتیجه‌ی کمی گرفتیم و قیمت‌ها را پایین آورده بودیم بر خورد باین که حقوق کم‌کی که روی ۳۲ ریال حساب میشد بکم‌ریه ترفی کرد رفت روی هفت تومان و شش قرن و ده‌ها و در نتیجه آن موقعی که داشت نتیجه گرفته می‌شد که قیمت دارو باید پایین بیاید با یک عاملی پیش آمده که یک مقدار هم قیمت‌ها را پر در بالا نهادیم تا نسبت به قیمت‌های قبل از رسیدگی برابرت کمتر است (مهندس هدایت - بکنفر دارو چقدر است؟) آنتی بیوتیک گمرک ندارد سیسیالیته‌ها ۲۰ درصد (دکتر راجی - سیسیالیته با مقدار زیادیش بنجل است) بنده راجع به قیمت - صحبت می‌کنم نه بنده داروسازم و نه طبیب اطلاع از این که چه باید بیاید وجه نباید بیاید ندارد سؤالی که فرمودند راجع به قیمت است بنده هم راجع به قیمت عراضی خدمت آقایان

سؤال بفرمائید (پرفسور جمشید اعلم - حتماً ۲۲۹ ریال هم گران است سه برابر است) این که می‌فرمائید گران است با اقداماتی که کردیم برای ما مسلم شد که بعضی از واردکنندگان فاکتور صحیح نمی‌آورند (پرفسور جمشید اعلم - مثل اتومبیل) یکی از کارهایی که کرده‌ایم این است که گفته‌ایم بوسیله نمایندگان مادر خارجه لیست کارخانجات بپاداده شود از این جهت تا کارخانه‌های نهاده‌اند این عبارت را ننویسد که این قیمت نازلترین قیمت صادراتی من است و ورود داری آن کارخانه را اجازه نخواهم داد بنابراین منحصراً بداروهای اجازه داده می‌شود وارد کشور شود که پرس بکتوس داده باشند بوسیله نمایندگان کارخانه فرستاده باشند و یک کافد هم نوشته باشند که این قیمت نازلترین قیمت صادراتی ما است یعنی به هیچ کشور دیگری ارزانتر و نازلتر از این قیمت نمی‌دهند حالا می‌فرمایند باز هم گران است می‌فرمائید ما چه کنیم؟ ما تهدد کارخانه را هم داریم و این نازلترین قیمتی است که برای صادرات می‌دهد اما این ۴۰ درصد را می‌فرمائید زیاد است - بنده باز نخواستیم اینرا بگویم که در تمام دنیا برای دارو یک منفعت خیلی زیادی قائل می‌شوند) (دکتر جهانشاهی - برای اینکه دوا فروش دزدی نکند) این صورت‌ها که چاپی است و بوسیله دولتها هم تعیین شده در هر جای بیش از هفتاد هشتاد درصد در همان شهری که کارخانه دوا میسازد جزئی فروش یعنی دواخانه‌اش از پنجاه تا صد درصد اجازه گران فروختن از قیمت کارخانه دارد (دکتر جهانشاهی - حالا عرض می‌کنم) (اردلان - آقایان بنچور نفرمائید دواها باز گران می‌شود) هر کدام از این دواها که قیمت ۲۲۵ است دواخانه می‌فروشد ۳۷۵ قیمت ۲۸۵ دواخانه می‌فروشد ۶۶۰ (اردلان - آقا اینچور نفرمائید دواها گران می‌شود) یک سؤالی کرده‌اند و باز سؤال کننده ده دقیقه حق دارد صحبت کنند بفرمائید

وزیر بازرگانی (کاشانی) - این‌ها اجازه‌هایی است که در خارج داده‌اند بفروشد گران و ما کاری که کردیم همانطور که عرض کردم ما پرس بکتوس میگیریم قیمت کارخانه را بابتهد باین که آن تعداد بوسیله سفارت ما فرستاده باشند که این قیمت نازلترین قیمتی است که بفراغ می‌فروشد و روی آن صورت‌ها حساب می‌کنند و ۴۰ درصد برای اسپسیالیته ۲۲ درصد برای آنتی بیوتیک اجازه استفاده میگیرند و دواخانه‌ها طبق صورتی که تعیین شده و تمام شده و قیمت آن معلوم است می‌فروشد ولی باین رسیدگی‌هایی که کردیم قیمت‌ها را معین کردیم مرتب دواخانه‌ها سر کشی می‌کنیم و هیچ‌گونه نیت نیست که یکی دوتا اجعاف پیدا نکنیم و

یعنی مجبور هستیم که بزرگ بکنیم ولی مجلس و دولت باید وقتشان را برای مسائل عالیتری که دروفا هست بکاربرند ولی حالا طوری شده که بنده باید بیایم امروز برای قیمت دارو سؤال بکنم و فردا برای قیمت لاستیک بس فردا لوله آب فلان جا تر کیده چرانی روی دست کنید این برای این است که کار نمی‌شود و قیمت‌ها هم باین جور می‌رود، شما میگویند که ما قیمت را نمیتوانیم پیدا کنیم (وزیر بازرگانی - پیدا کردیم) فرمودید که اگر مبالغه‌ای نقلی بدهند چه طور پیدا کنیم می‌خواهم بهتان عرض کنم که درست عمل نکرده‌اید آن لیست‌هایی که دادند نقلی است شما میگویند قیمت لاستیک را برایش ۲۰ درصد سود معین کرده‌اید امروز لاستیک فروش دارد با ۲۵ درصد ارزانتر از آن قیمتی که تعیین کردید می‌فروشد یعنی چه؟ یعنی در صد دارد ضرر می‌کند؟ پس آدم بی‌سختی است بخیر آنطور نیست آن لیستی که شما داده‌اند آن لیست معمول بوده است و شما هم می‌فرمائید وسیله‌ای ندارد این کار را رسیدگی کنید این مسائل آقادر و نیا حل شده اینها چیزی نیست که ابتکار و اختراع بخواهد شما امروز بیاید برای یک کالاهایی که مشخصات دارد تمام کالاهایی که بنام کالای بورس معروف است و مشخصات دارد مثلاً اتومبیل فلان، مثلاً لاستیک فلان از چهار تا پنج تا شش مملکت مختلف از ترکیه لبنان سوئد فرانسه ویرمید بگویند آقا نماینده فلان شما این اتومبیل را در داخل مملکت چقدر می‌فروشید پنج تا قیمت یعنی از ۵ تا مملکت می‌گیرید بعد مغزاج داخلی این مملکت‌ها را از آن کم می‌کنیم، پنج تا قیمت تمام شده بدست شما می‌آید آن نزدیکترین قیمت بقیمت تمام شده است بعد هم شما مجبور نیستید که بفروشد موافقت کنید از حیت قیمت می‌توانید قیمت تمام شده را با تحویل کنید میگویند ما باین دلایل و باین قرائن و امارات این قیمت را پیدا کردیم قیمت این است می‌خواهی وارد کن و بفروش نمی‌خواهی وارد نکن و بفروش نه اینکه دوستانه باهم بنشینیم و حل کنیم که فلان کالا فلان قیمت بفروش برود این که فرمودید پول‌ها متأسفانه صرف کارهای دیگری میشود خود آقایان بهتر وارد هستند بنابراین بطور کلی این ۴۰ درصد اطمینان داشته باشید زیاد است اما اینکه فرمودید که ما این را چه جور تهیه کنیم بنده خیلی متأثرم که وقت مجلس وقت است باین دلیل مسائل کوچک و باین قبیل مسائل ناقابل گرفته‌شود (دکتر راجی - کوچک نیست بزرگ است) بزرگ است

دوایی خریده بود یک دوایی را که یک ماه پیش می‌خرید ۱۶ تومان خریده بود به ۱۹۰۰ تومان بن گفت من نماینده‌اش را می‌شناختم و صادقاً با او ملاقات کردم از او پرسیدم که چه شده است که قیمت این دوا گران شده گفت حقیقت مطلب این است که آن دوا برای ماسی و خوردن‌های قیمت معین کرده‌اند و ما نتوانستیم باین قیمت بفروشیم آورده ایم قیمت را متدرجاً باین تا اینکه فروختیم به ۱۶ تومان و اخیراً چون باها را بیه‌اوار کردیم و گران تمام شد خودمان سه تومان گران کردیم و فروختیم ۱۹ تومان گفت چطور شده بود که ۲۲ تومان قیمت تعیین کردند گفت قیمت اولی که دادیم برای وزارت بازرگانی قیمت گران بود یعنی کارخانه بماند و می‌فروخت بعد با کارخانه وارد مذاکره شدیم و کارخانه قیمت را ارزان کرد ما بوزارت بازرگانی نوشتیم که قیمت را ارزان کرده‌ایم سه ماه است بما جواب ندادند آن قیمت را خودشان بائن بی‌اوردند نتیجه این شد که مادر آن قیمت ۳۲ تومان هستیم ولی در حال حاضر چون فروش نمی‌رود اول می‌فروختیم ۱۶ تومان و حالا کرده‌ایم ۱۹ تومان عرض کنم حضورتان که بنده معتقدم که آقای وزیر بازرگانی آدم بسیار با علاقه و مطلعی در کار خودشان هستند و میل دارند کارهایی بکنند این عقیده بنده است و گمان می‌کنم که اشتباه هم نکرده باشم ولی با وسایلی که در اختیارشان هست کافی نیست و نمی‌توانند کار کنند با بعضی اوضاع و احوال اجازه نمیده‌ند بهر صورت کاری انجام نمی‌شود وزارت بازرگانی امروز هیچ کاری ندارد یعنی قانون انحصار تجارت تقریباً اجرا نمی‌شود و عمل نمی‌شود (بکنفر از نمایندگان - تحقیقاً) معاملات با پایای را میگویند دیگر فایده ندارد می‌خواهیم از بین ببریم و حال این که کسی میگوید معاملات با پایای فایده ندارد دولت آلمان میگوید که پولش همه جا خریدار دارد همه جا حاضر هستند از آلمان جنس بخرند دو سال پیش همین دولت آلمان برای قرارداد با پایای بدولت ایران التماس میکرد اما امروز دیگر احتیاج ندارد و ما هم می‌ایم می‌گویم که احتیاج نداریم از چند سال پیش با بنظر متأسفانه یک زمزمه‌هایی میشود که کار مردم را بمردم بسیار بد برای آزادی تجارت و عدم دخالت دولت یواش یواش این زمزمه‌ها پیدا شده که بنده خیال میکنم که افکار دیست سال پیش دوباره در مملکت ما می‌خواهد زنده شود یک افکاری که در دیست سال پیش در دنیای اقتصادی پیدا شد و بعد هم از بین رفت و در ۶۰ سال ۷۰ سال پیش بخصوص باین مطلب توجه کردند که باید دخالت بشود شما بروید در ممالک دیگر مثل بلژیک مثل

انگلیستان ببینید چه جور عمل کرده‌اند این مسئله‌ای نیست که تنها ما بخواهیم عمل کنیم ببینید تثبیت قیمت‌ها را آنها چه جور عمل کردند چه جور نتیجه گرفتند پس باین ترتیب اگر بازرگانی خارجی مادر انحصار نباشد اگر قرار داد با پایای نخواستیم اگر تثبیت قیمت‌ها نباشد اساساً موضوع وجود خارجی وزارت بازرگانی من نمیدانم دیگر چیست و حال اینکه من عقیده‌ام این است که وزارت بازرگانی یکی از وزارتخانه‌های بسیار مهم است و اگر بوظائف خودش درست عمل بکند بسیار خوب و مفید است بنده متأسفم که چرا باید این قبیل مسائل کوچک مطرح بشود که مجلس و دولت وقتش صرف بشود و نتیجه‌ی نگیریم آنوقت شخص شاهنشاه مملکت با تمام وقتی که صرف امور مهمتری میکنند مجبور میشوند که بگویند که من بکار دارم می‌خواهم برسم برای اینکه عمل نمیکند و بگویند که فلان اداره دارو درست کنید و من از جیبم پول میدهم اینها کاری است که یک اداره با ۱۰ تا عضو باید بکند نه مجلس نه دولت نه اعلیحضرت همایونی (مهندس هدایت - باینجا تا عضو) باینجا تا عضو یاصداً عضو بهر صورت بنده امیدوارم باین مسئله آقای وزیر بازرگانی توجه بفرمایند بنده این سؤال را که مطرح کردم بهش حلقه دارم چون مردم مستأصلند این کالا کالائی نیست که بشود از آن صرف نظر کرد چند روز پیش معاون وزارت بازرگانی آقای د کتر مشاور اینجا گفتند که ما بر نامه‌مان این است که با بازار را انباشته بکنیم از کالا تا باصطلاح اقتصادی از بازی عرضه و تقاضا استفاده بشود که یک قیمت معمولی بدست بیاید عرض کنم اینها صحبت‌های بسیار ابتدائی است اینها دیگر در دنیا عمل نمیشود اگر در دنیا عمل می‌شود این مملکت وارد شد وقتی که طبیب بمرض یک دوایی را گفت آن مریض مجبور است که همان دوا را بخرد دیگر رقابت وجود ندارد و در دوا مشابه آن دوا می‌رود و دوا را می‌خرد و مصرف میکند بنابراین رقابت در مورد دوا وجود ندارد که با اشباع کالا بتوان قیمت متعادل پیدا کرد جز اینکه باعث ورشکستگی وارد کننده بشود و باعث اجعاف بصرف کننده بشود و تمام این اختلالات را در مملکت فراهم بیآورد بنده باین موضوع علاقه دارم و آنرا تعقیب میکنم و تا جاییکه قانون بن اجازه داده و وسیله در اختیار من گذاشته است نسبت باین موضوع اقدام میکنم و از دولت می‌خواهم که نسبت باین موضوع توجه بیشتری بکنند (احسن)

رئیس - آقای وزیر بازرگانی - وزیر بازرگانی - شاید بنده جلو بلند گو صحبت نمی‌کردم که بعضی مطالبی که عرض کردم عرض شد چونکه راجع به ۴۰ درصد بنده عرض کردم این ۴۰ درصد صد به دست میرسد بنابراین اگر سرمایه‌بکار دفعه در سال بچرخد صدی هشتاد و یک بکنفر استفاده نمیده‌ند چنین چیزی نیست و این اشتباه است با ۴۰ درصد اگر سرمایه‌بکار فرمودند بکنفر نمی‌خورد سه نفر می‌خورند (دکتر جهانشاهی - تازه میشود شصت در صد) اما اشتباه دیگری که جناب دکت فرمودند این است که اگر در خارجه صد درصد میدهند برای این است که پرویا کاند بکنند بنده تصور میکنم که جناب عالی هم این را تصدیق بفرمائید که دارو فروش چیزی خرج پرویا کاند نمیکند کارخانه سازنده خرج پرویا کاند نمیکند هیچوقت دارو فروش که هم و بنام این کارخانه را می‌فروشد و هم و بنام این کارخانه را نمی‌فروشد پرویا کاند بکنند که از این بخرد یا از آن بخرد اگر ۶۰ درصد ۷۰ درصد اجازه سود داده میشود دارو فروش یک شاهی پول خرج پرویا کاند نمیکند این اشتباه محض است خرج پرویا کاند با سازنده است نه با فروشنده دارو بنده اینجا عرض کردم که کارخانه میسازد بدارو فروش میدهد و اجازه ۶۰۰۰۰ درصد استفاده را هم می‌دهد آقا میفرماید با اجازه میدهد که خرج پرویا کاند بکنند بنده ندیدم که دارو فروش خرج پرویا کاند بکنند (دکتر جهانشاهی - بنده چنین حرفی ندم) فرمودید که گمرک بالا رفته چنانچه بیوتیک‌ها بعد از ترفی گمرک بالا رفته است (دکتر جهانشاهی - بنده همچو حرفی ندم) فرمودید که اگر گمرک بالا رفته که در نتیجه آن قیمت‌ها بالا رفته‌اند بیوتیک‌ها که گمرک ندارد آنها چرا بالا رفته در صورتیکه بالا رفته‌اند (دکتر جهانشاهی - بنده همچو حرفی ندم) پس بنده بفرمایم راجع باینکه فرمودید وسایل در اختیار ما نیست وسایل در اختیار ما هست ما هم در باره دارو به بهترین نتیجه‌ها هم گرفته‌ایم بنده خدمتتان عرض کردم که این لیست‌ها را ما میدهم خدمتتان لیست کمیانی‌ها را هم می‌فرستم خدمتتان در دواخانه‌ها رسیدگی بفرمائید حتی بفرمائید که دفترت را باز کن که در شش ماه پیش این دارو را چند می‌فروختی و حالا چند می‌فروشی آنوقت ملاحظه خواهید فرمود که چقدر کار ما تأثیر داشته، بنده ادها نمیکند صد درصد همه داروخانه‌ها رهايت اینکار را می‌کنند و درست عمل می‌کنند البته یکی دوتا هم ممکن است که تخلف بکنند و آن ۴۸ پرونده را که ما نوشتیم بداد گستری چرا فرستادیم بخود که نفرستادیم تخلف کردند که ما فرستادیم البته ما رسیدگی می‌کنیم متخلف را هم

بیدامی کنیم و تخلف را غیر از اینکه فرستیم بدادگاه کار دیگری نمی توانیم بکنیم پس نمیشود گفت که ما اقدامی نکرده ایم اگر نمی کردیم ۴۸ نفر را بدادگاه نمی فرستادیم در مورد ۴۵ درصد هم قبلاً عرض کردم که برای سه دست است وارد کنند، عمده فروشی و دوواخانه که ۱۰ درصد وارد کنند و میبرد ۱۵ درصد هم دوا فروش (پرفسور اعلم- هیچ جای دنیا چنین چیزی نیست)

دکتر جهانشاهی - اجازه فرمائید بنده از ماده ۸۲ میخوام استفاده کنم

دکتر راجی - این موضوع باید در کمیسیون رسیدگی بشود

۴. تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای وزیر فرهنگ

رئیس - آقای وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ (دکتر مهران) - چون برای استفاده از خدمت استادان و دانشیاران در سایر وزارتخانهها و مؤسسات دولتی مقرراتی لازم بود باینجهت لایحه ای تقدیم مجلس شورای ملی میشود که تقاضای تصویب آنرا دارم.

رئیس - بکمیسیون مربوطه فرستاده میشود. آقای دکتر جهانشاهی فرمائید

دکتر جهانشاهی - چشم. عرض میکنم چون مطلبی فرمودند که بنده گفته بودم و آن این بود که بنده نگفتم که قیمت این دارو بالاتر از این آمده در مورد بخصوصی صحبت نکردم بنده میگویم که مشهودات بالاتر از این دلایل است شما از دویست نفر سبب نفر یا چند نفر سؤال کنید فرمائید که همه میگویند قیمت دوا گران شده (حشمتی) - آقا اسم فرمائید را بنویسید) شوخی نکنید خواهش میکنم بفرمایید (دکتر راجی) - بالاتر از این که عرضی نداریم تعطیل نمی خواهم بکنم بنده حاضرم روزی دو ساعت سه ساعت وقت خودم را صرف کار شما بکنم بیام مجانی کار کنم اگر چیزی هم باید بدهم می دهم تا بدانید که هیچ منظوری نیست والله بشما هیچ منظوری نیست (وزیر بازرگانی) - بفرمائید بروم بنایتان کنم که صحیح نیست) یکی از آقایان نوشته اند که سازمان شاهنشاهی دوام بخرد و خیلی ارزان میگرد بنده اطلاع ندارم ممکن است متعین شود که از کجا برایش مقدور است دوا را ارزان بخرد که دولت عمل نمی کند بنده که فرضی ندارم خواهش می کنم در این مورد رسیدگی و تحقیق بکنید.

رئیس - آقای دکتر راجی یک پیشنهادی کردید که کمیسیون بهداشتی موضوع دوا را مورد رسیدگی قرار بدهد که طرحی نه شده از طرف کمیسیون

آئین نامه آن طرح بمجلس خواهد آمد همین موضوع پیش بینی شده و الان مورد ندارد که ما بتوانیم در سؤال و جواب اینطور عمل کنیم، آقای دکتر دادفر

دکتر دادفر - نامه ایست از طرف کارمندان وزارت پست و تلگراف که تقدیم میکنم.

سؤال آقای مهندس اردبیلی راجع به راه ها و اسفالت و پل های آذربایجان و جواب آقای وزیر راه

رئیس - آقای مهندس اردبیلی فرمائید.

مهندس اردبیلی - بنده سه سؤال از وزارت راه کردم البته نمی خواستم این سؤال خودم را تعقیب کنم برای اینکه سناتور محترم آقای مقامی در مجلس سنا راجع بساختن دانشگاه و فرهنگ آذر - بایجان سؤال فرمودند وزارت فرهنگ جوابی داده بود و جواب وزارت فرهنگ بقدری بی سر و ته بود، قدری بی اساس بود که من واقفم خجالت میکشیدم که سؤال را مطرح کنم و چنین جوابی برای سؤال بشنوم بنده نمی خواستم سؤال را مطرح کنم ولی بعد که شنیدم در کمیسیون آئین نامه آئین نامه داخلی مجلس اخیراً اصلاح شده و با قانون اساسی وفق داده اند لذا سؤال خودم را تعقیب می کنم و البته در موضوع سؤال آقای مقامی هم در نطق قبل از دستور مفصلاً صحبت خواهم کرد و اطلاعات مفصلي در اختیار آقایان نمایندگان خواهم گذاشت متأسفانه آقای وزیر فرهنگ تشریف بردند بهر صورت سؤال بنده این سه موضوع است، علت اینکه وزارت راه کوچکترین توجهی براه های آذربایجان نمی کند چیست؟ خوشبختانه شاهد من خود جناب آقای سردار فاخر حکمت ریاست معظم مجلس هستند که در تابستان با آذربایجان تشریف آوردند آقای عمیدی نوری و سایر آقایان نمایندگان هستند که ایشان هم با آذربایجان تشریف آوردند و وضع راه های آذربایجان را دیدند (صحیح است) چند نفر نمایندگان همجا اینطور است) بنده چون از آذر - بایجان اطلاع دارم راجع براه های آذر - بایجان عرض می کنم دو علت اینکه وزارت راه در تمام استانها شروع به اسفالت راهها کرده ولی در آذربایجان حتی یک وجب راه اسفالت ندارد چیست؟ (دکتر دادفر - توجهی به آذربایجان ندارند) (مهندس هدایت) - با بودن راه آهن لازم ندارد در روزنامه اطلاعات دو بهر طبق برنامه ده ساله راه سازی وزارت راه اطلاع می دهد در اطراف مشهد ۲۲ هزار متر مربع اسفالت کردند در اطراف تهران ۱۱۲ هزار متر مربع در راه آبدلی صد هزار متر در راه رباط کریم ۵۰ هزار متر در راه تهران کرج

تمام شده بعضی هم در دست ساختمان است و قبیه هم در سال آینده تمام خواهد شد اینکه جناب آقای مهندس اردبیلی فرمودند که در آذربایجان اقدام با اسفالت راه نشده است برای استعمارشان درض میکنم در آینه راه های اسفالت خواهد شد که زیر سازی صحیح داشته باشد (صحیح است) تجربه بمانشان داده است جاهاییکه زیر سازی نشده است اگر اسفالت بشود بفاصله کمی خراب خواهد شد و بایستی اسفالت را بکنیم و دو برابر زیر و این راه های که ملاحظه می فرمائید که ساخته شده چون بطور اساسی ساخته شده پس از اینکه مدتی گذشت قطعاً اسفالت خواهد شد. الان راهی که برای اسفالت در نظر گرفته شده راه تبریز به آذر شهر است بعقیده من دولت سیاست غلطی در پیش گرفته است باید این کارها توجه بشود (صحیح است) سوم علت اینکه وزارت راه با وجود تصویب هزینه های مملکتی در رودخانه های آذربایجان که بسیار مورد احتیاج است و اهالی در مضیقه هستند حتی یک پل نساخته اند چیست؟ حالا به بینیم آقای وزیر راه جواب دهید.

رئیس - آقای وزیر راه (سر لشکر انصاری) - جناب آقای مهندس اردبیلی نماینده محترم در این جلسه ای که بمواصلات کشور و بالاخص آذربایجان دارم سؤالی فرمودند که به بنده فرصت داده می شود جواب عرض کنم وزارت راه سیاست ساختمان و نگاهداری راه های آذربایجان از اعتبارات خودش و بعمل آورده است، راه تبریز بمیان دو آب و بطرف سقز و سنندج که حدود ۳۲۰ کیلومتر آن ساخته شده و الان در شرف اتمام است و بقیه ۱۳۰ کیلومتر دیگر در دست ساختمان است (یکی از نمایندگان) - اسفالت نشده) راه تبریز به اهردر حدود ۹۲ کیلومتر راه جدید ساخته شده در راه های اردبیل به خلخال و بهر و بطول ۱۳۰ کیلو متر راه مشغول راه سازی هستند (مهندس شهبستر و شهبور در دست اقدام است (مهندس اردبیلی - ابداً) (زنک رئیس) - **رئیس** - شمل بعد حق دارید صحبت کنید.

وزیر راه (سر لشکر انصاری) - راه بستان آباد به اردبیل هم در آنجا مشغول راه سازی هستیم. راجع با اسفالت تبریز به آذر شهر متأسفانه نه تنها در آذربایجان در این نقطه اجازه اسفالت داده نشده، در هیچ نقطه ای جاده اسفالت نمی شود همینکه فصل اجازه بدهد بلافاصله شروع بکار خواهد شد، در نقطه آذربایجان ۱۷ پل بزرگ دست ساختمان است که بعضی از آن پلها

آقای وزیر راه سه سال یا چهار سال پیش بین تبریز و بستان آباد یک مناقصه ای گذاشته شده که اسفالت بکنند. این اسفالت را پائین یا بالاخر تابستان شروع کردند متأسفانه تا اول بهار از بین رفت، الان این جاده اسفالتی که ما داریم که آقایان دیده اند از بدترین جاده های خاکی هم بدتر است بکلی از بین رفته گویا سه جلیون تومان داده اند بمقاطعه کار که خورده اند و از بین برده اند خوشبختانه پرونده اش را خواستیم در کمیسیون راه مجلس شورای ملی به بینیم چکار کرده است (یکی از نمایندگان) - کار شرکت سام بود) من مخصوصاً خواهش میکنم جناب آقای زیر راه در موضوع راه های آذربایجان توجه بفرمایند و اینکه فرمودند اسفالت بین تبریز و آذر شهر را بمناقصه گذاشته ایم من ندیده ام جایی و خیلی هم گنجاو هستم که این آگهی را به بینم و باهالی مزده کرده ولی ندیدم، فرمایش جناب عالی را تصدیق میکنم، بهر صورت راه های ما خیلی خراب است جناب عالی که واقفم مرد شریفی هستید، مرد معترمی هستید در راه آهن آذربایجان واقعاً زحمت کشیده اند و راه آهن را رسانده اند بمراقبه و متأسفانه در مراقبه متوقف شده خواهش می کنم باین قسمت ها توجه کنید خیلی ممنون میشوم.

رئیس - اینکه نامی از من بردند، بنده در تعطیل مسافرتی با آذربایجان کردم البته راهها خوب نبود و همه جا اینطور است ولی چیزی که مسلم است یک فعالیتی شروع شده بود و آقای وزیر راه تصدیق هم مراقب امور خودشان هستند (صحیح است) و البته باید مراقبت بیشتری بعمل بیارند که این کارهای ساختمانی مخصوصاً راه سازی هر چه زودتر بموقع اجرا آید و مردم استفاده کنند (صحیح است)

دکتر مشیر فاطمی - بول ندارند **رئیس** - آقای وزیر راه فرمائید

وزیر راه (سر لشکر انصاری) - از جناب آقای سردار فاخر ریاست محترم مجلس شورای ملی بی نهایت سیاست کارم که نهایت توجه را نسبت بامور وزارت راه مبذول می فرمائید. برای استحضار خاطر آقایان باید عرض کنم چند سال پیش که موضوع ساختمان راه های آذربایجان مطرح شد آقایان نمایندندگان آذربایجان اظهار نظر فرمودند که راه آهن تا آذربایجان ادامه پیدا کند و بجای این که راه تبریز به تهران توری شروع بشود بهتر است که راه تبریز و میاندو آب و کردستان و کرمانشاه دایر شود بهین جهت آن راه شروع شد (صحیح است) بنده بایستی باستحضار آقایان برسانم که از بودجه وزارت راه آقایان اطلاع دارند و متأسفانه هنوز بنده

موفق نشده ام از مجمل اعتبارات عمرانی برای نگاهداری راه های کشور اعتباری بگیرم، چون مطابق قانون باید این اعتبارات بصرف کارهای پل سازی برسد، بنده با اجازه جناب آقای مهندس اردبیلی بعضی از این پل های که الان در دست ساختمان است حضورشان عرض میکنم شاید بعضی از این پلها باشد که در این نقاط کارهای پل سازی شده است. یکی پل مردوبین مراغه و سیاه چمن با ۵ چشمه هم تری ساخته شده است، یکی پل نقدوز در راه مشکین به اهراش چشمه ۱۲ متری ساخته شده است، پل نهندر راه اهراش با ۸ چشمه ۱۲ متری ساخته شده است، یکی پل خواجه است که در راه اهراش ساخته شده با ۹ دهانه ۱۲ متری (مهندس اردبیلی - تمام شده) در دست ساختمان است (مهندس اردبیلی) - بله، دست ساختمان است بی گنی میکنند، البته بنده تصدیق دارم برای منطقه آذربایجان شاید این اقدامات بسیار ناچیز است ولی امیدوارم که اعتبار کافی واگذار بشود که وزارت راه بتواند در آتیه بیشتر کار کند.

رئیس - آقای ارباب

ارباب - قبل از طرح سؤال ناچار بعرض این تذکره هستم که سؤال نماینده مجلس از دولت یکی از جریانی های عادی پارلمان است و یک چیز فوق العاده ای نیست و سؤالی که بنده راجع ببنگاه مستقل آبیاری یا حکومت مستقل آبیاری نمیدانم مفهوماً اسم آنرا چه باید گذاشت کرده ام یکمده ای را فعالیت انداخته و یک تهدیدات ضعیفی هم بنده شده است غافل از اینکه اگر وظیفه ای را در این جا کسی قبول کرد باین تهدیدات اهمیت نمیدهد دیگر در باره این سؤال یک بهره برداری شروع شده که چنانچه بکمیسیون تحقیق مراجعه شد دلایل آنرا عرض خواهم کرد جناب آقای وزیر محترم کشاورزی که برای پاسخ این سؤال بمجلس تشریف آورده اند خودشان مردی هستند که آشنا به فرایبی بعضی دستگاهها هستند (صحیح است) و بنگاه مستقل آبیاری هم بقدری خودش را مستقل میدید که فکر نمیکرد که شاید یک روزی احتیاج بشخص وزیر کشاورزی پیدا کند که درباره این کار دفاع کند و با اطلاعات کافی که شخص جناب آقای وزیر دارند امیدوارم اقداماتی که میفرمائید در زمینه اصلاحات و قضاوت شخصی خودشان باشد اما موضوع سؤال، سؤال بنده این بوده است باینکه سالهای گذشته بنگاه مستقل آبیاری کارهای عمرانی همی از قبیل ساختمان تونل و سد و کوهزنگ و عملیات آبیاری بهجهان و شوشتر و سد های زابل و گلیابگان و لوله کشی چند شهر ستان و غیره را انجام داده بیشتر از حدود یکصد نفر کارمند نداشته اند و اخیراً باین کار

بنگاه از لحاظ اهمیتی که آبیاری در کشور دارد، سد سازی خاک شناسی و کارهای دیگر که ارتباط بعمل آبیاری دارد روز بروز در توسعه است بطور مثل عرض میکنم از کارهایی که امسال انجام شده تکمیل لا بر اتوار خاک شناسی امین آباد است که خودش امر بسیار مهمی است که با کمک سازمان فنی صورت گرفته است و این که فرمودید سد های گلیابگان و کوهزنگ و مخصوصاً بیور در سنوات سابق انجام شده و امسال اقدامی شده توجه می دهم حضرت عالی را که اغلب اینها همین کوهزنگ و سد گلیابگان و سد بیور در دهه های اخیر آخته پیدا کرده و هنوز افتتاح هم نشده است بنابراین لایحه بفرمائید عملیات آبیاری هیچ وقت نمیتواند متوقف بشود و بهرور که پروژه ها موقمش برسد و بهرور که تقاضاهای مختلف نسبت بقنای وسایر امور بیک مربوط بنگاه آبیاری است برسد مکلفند که اقدام کنند و توجه لازم را باین کار داشته باشند اینکه فرمودید در سابق در سال گذشته عده کارمندان بنگاه آبیاری صد نفر بوده اند و اینک از ۳۰ نفر تجاوز کرده تصور می کنم از قلمی که خدمتتان تقدیم شده شاید درست نبوده طبق گزارشی که برای بنده رسیده در سال ۳۴ تعداد ماور بنگاه آبیاری ۳۸۰ نفر بوده اند و اینک که سال ۳۵ است به ۴۱۴ نفر ترقی کرده است یعنی مجموعاً ۳۴ نفر بر عده سال ۳۴ اضافه شده و تصدیق میفرمائید با توسعه روز افزون بنگاه آبیاری این رقم خیلی زیاد نیست، در قسمت موضوع اجاره ای که فرمودید همان روزیکه سؤال را بمجلس دادید و بنده اطلاع پیدا کردم نظر باین که بنگاه مستقل آبیاری بطوریکه اطلاع دارید مرکب است از هیأت مدیره سه نفری که رئیس آن را وزارت کشاورزی و وزارت دارائی و تومانت انتخاب می کنند یک نفر نماینده از طرف وزارت دارائی عضویت بنگاه را دارد و یک نفر هم از طرف وزارت کشاورزی از این جهت برای این کار کمیسیون رسیدگی در دفتر آقای وزیر دارائی تشکیل شد و در اثر رسیدگی چنین توضیح داده شد که مجموع کرایه ای که بنگاه آبیاری برای اداره است عبارت بوده است از ده هزار ریال و تومانت علاوه بر بنگاه آبیاری و ادارات تابعه در ماه می پرداخته است چهارده شرکت است که بنگاه آبیاری در طول مدت برای استفاده از آبهای که در قسمت های مختلف کشور تهیه می شود بابت رسیده است مشغول کار بوده اند یک عده ای در سال ۳۴ دایر شده و یکمده ای اخیراً مشغول کار شده اند، کرایه ای که برای مکان عملیات این شرکت احتیاج داشت بنگاه آبیاری از ازمایه ها به حد اقل در دست و پنجه تومانی سهمید تومانی که حساب کنیم مجموع فرمودند سابق بنگاه فعال بوده و حالاً که بدست است تصور میکنم چنین چیزی نیست عملیات

